

Vlaams
Parlement

vergadering **C144 – LAN8**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 26 februari 2014

INHOUD

- Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de afsluiting van een Westhoekconvenant
- 1025 (2013-2014) 3
- Vraag om uitleg van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een verbod op varkenscastratie
- 1031 (2013-2014)
- Vraag om uitleg van de heer Hermes Sanctorum tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over biggencastratie
- 1032 (2013-2014) 8

■

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de afsluiting van een Westhoekconvenant - 1025 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Voorzitter, minister-president, collega's, via de pers hebben we kunnen vernemen dat op 11 februari 2014 een delegatie van vrij belangrijke tot zeer belangrijke landbouworganisaties werd ontvangen om te praten over de problematiek van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog in de Westhoek. Minister-president, u ging akkoord met het voorstel van de landbouworganisaties om een convenant op te richten. Dit moet, in overleg met alle betrokken partijen, een duidelijk en transparant afsprakenkader creëren voor het verdere verloop van de verschillende ruimtelijkeordeningsprocessen in de Westhoek.

De landbouwers uit de streek zitten immers met heel wat vragen en zijn bezorgd over hun toekomst. Het is totaal onduidelijk hoe men het evenwicht tussen erfgoed, landbouw en natuur wil garanderen, wat de economische gevolgen zullen zijn voor de landbouw en wat de meerwaarde is van een erkenning als UNESCO-erfgoedgebied.

Naar aanleiding van de recente herdenking van de Eerste Wereldoorlog liggen immers verschillende initiatieven op tafel: de voordracht als werelderfgoed van UNESCO, de afbakening van ankerplaatsen door de erfgoedadministratie en de uitvoering van het ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) Ieperboog. Deze initiatieven lopen zomaar door elkaar en hun impact op de land- en tuinbouw is bijzonder belangrijk.

Minister-president, u stelde dat er een duidelijk beoordelingskader moet komen zodat sectoren weten waar ze aan toe zijn. Naar aanleiding van deze problematiek stelde de landbouworganisatie voor om, naar het voorbeeld van de Nederlandse voordracht van de Waddenzee als werelderfgoed, een convenant af te sluiten tussen de verschillende betrokkenen: de Vlaamse overheid, de provincie West-Vlaanderen, de plaatselijke besturen en de betrokken sectoren. Zo'n convenant kan een duidelijk en transparant afsprakenkader creëren voor het verdere verloop van de verschillende processen in de Westhoek.

Minister-president, hoe zult u dit convenant concreet steunen? Wat is de stand van zaken van de afspraken over een eventueel convenant? Wat is het vervolgtraject om hier concreet verder werk van te maken?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, minister-president, collega's, de actualiteit van de vraag ontgaat me een beetje omdat die vraag onlangs is behandeld in de commissie Toerisme. Het is natuurlijk een vervolg op wat minister Bourgeois heeft gezegd.

Het is inderdaad zo dat er ongerustheid bestaat binnen de landbouwsector, maar ik denk dat het toen in de commissie voor een deel is uitgeklaard. Minister-president, de ongerustheid is ontstaan en enigszins aangewakkerd door uw toespraak in Londen. U hebt daar gepleit – waarschijnlijk omdat het voor een Brits publiek was – voor een complete erkenning van het hele grondgebied. Dat heeft de ongerustheid bij de landbouwsector aangewakkerd.

Ik ben er vrij gerust in dat de nodige afspraken worden gemaakt. Ik heb uit het antwoord van minister Bourgeois ook begrepen dat de landbouwsector – en dat is ook gebleken uit de verschillende commissies – van in het begin is betrokken bij het gebeuren. Dat wil niet zeggen dat we niet waakzaam moeten blijven, want ik meen ooit gelezen te hebben dat het erkennen van de ankerplaatsen volgens minister Bourgeois het begin was van een verdere erkenning van een heel gebied.

Ik ondersteun dus de vraag. Omdat er nogal verwarrend wordt gecommuniceerd door twee ministers in één dossier, zou ik willen vragen – als er al een convenant zou komen – in hoever de minister van Toerisme hierbij wordt betrokken.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Voorzitter, minister-president, collega's, de heer Sintobin heeft gelijk, want we hebben dit onderwerp al behoorlijk diep uitgespit met de minister bevoegd voor het toerisme en voor het erfgoed. Ik heb me tijdens die bespreking enigszins opgewonden en aangekondigd dat ik wat moedeloos werd van een en ander. Ik ga dat vandaag niet doen. Ik wil zelfs de vraag voor een convenant steunen. Ik hoop dan ook dat met zo'n convenant de heisa – en ook een beetje de opgeklopte toestanden – mag stoppen. Ik verklaar me nader.

De heer Sintobin heeft er ook al naar verwezen: als men de plannen van de laatste vier jaar bekijkt, is een en ander misschien te herleiden tot een 'slip of the tongue' van u of van de pers. Wie zonder zonden is, werpe de eerste steen. Het hoeft op zich geen drama te zijn. Ik begrijp overigens dat in een internationale context ten behoeve van de Britse pers de nuance in de mededeling of het accent wat anders kan liggen. Ik vind het zelfs niet belangrijk om nu de discussie te beslechten of het nu een slip of the tongue was of niet, het is begonnen naar aanleiding van een communicatie in Groot-Brittannië. Dat hoefde op zich helemaal geen ramp te zijn.

Dan is er een heel mechanisme ontstaan dat me een beetje deed denken aan het station van Poperinge. Ik verklaar me nader. Het station van Poperinge heeft de particulariteit dat om de zoveel jaar wordt aangekondigd dat het zal worden gesloten. De laatste jaren wordt door bepaalde collega's in de lokale politiek het tempo wat opgedreven, niet het minst sinds we in de Kamer een Poperingse voorzitter hebben in de commissie Infrastructuur. Dan ontstaat er een hele maatschappelijke discussie over, dan worden hele kolommen in de krant volgeschreven en dan daalt uiteindelijk op het einde van de rit altijd wel iemand als een deus ex machina uit de hemel neder die zegt: ik ben eens tot bij die stoute jongens in Brussel geweest, ik heb ze eens flink de les gespeld, en kijk eens aan wat ik bereikt hebt, het station van Poperinge blijft open.

Ik heb de indruk dat die methodiek door een aantal vakorganisaties en een aantal meer lokaal ingebedde politici wordt gehanteerd, hetzij om ziertjes te winnen voor de eigen vereniging, hetzij om ziertjes te winnen met het oog op 25 mei. Daardoor worden oude koeien, die al lang niet meer in de sloot lagen maar al begraven waren, telkens opnieuw boven gehaald. Het is toch een beetje om moedeloos van te worden en het is ook wat contraproductief voor een economische ontwikkeling in een regio. Als dat convenant kan helpen om iedereen nu eens te overtuigen dat wat gezegd wordt, ook gezegd werd en gezegd zal blijven worden, dan is dat een goede zaak, maar ik hoop vooral dat u in goede samenwerking met uw collega Bourgeois het fantoom kunt verjagen en dat kan worden voortgewerkt aan dingen die echt belangrijk zijn voor de Westhoek en voor heel de Frontstreek.

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Voorzitter, minister-president, collega's, wij hebben ook akte genomen van het voorstel om via een convenant een duidelijker kader te scheppen voor de bezorgdheden die leven bij landbouwers rond de verschillende genoemde dossiers in de Westhoek. Wij overwegen dan ook graag elk voorstel dat inzet op duidelijk uitgeklaarde afspraken, met zorg en aandacht voor dialoog met de lokale en de economische actoren.

Dat is trouwens ook de boodschap die mijn goede collega en strijdgenoot de heer Verfaillie al verschillende malen heeft meegekregen van minister Bourgeois in de bevoegde commissie als het ging om onder meer het UNESCO-traject in de Westhoek, waarbij zelfs sterk wordt ingezet op permanente communicatie, consultatie en informatie met alle betrokkenen, waaronder de landbouworganisaties, bij elke nieuwe ontwikkeling in het UNESCO-dossier.

Deze aanpak zorgt ervoor dat er een groot draagvlak en een evenwicht wordt gecreëerd voor de verschillende betrokken actoren in de regio.

Zoals gezegd, werken wij graag mee aan elk initiatief. Ik hoor ook dat er op 13 maart in Diksmuide een samenkomst is van verschillende organisaties, namelijk het Algemeen Boerensyndicaat (ABS), de Boerenbond, de landbouwers, UNIZO en de gemeenten zelf. Daar zal een heel goede communicatie gebeuren.

Minister-president, in hoeverre hebt u de betrokken collega's in de regering al op de hoogte gebracht en betrokken bij het voorstel om een Westhoekconvenant op te stellen?

De heer Jos De Meyer: Minister-president, collega's, ik heb het dossier niet op de voet gevolgd maar wel een beetje vanop afstand. Dat biedt het voordeel dat ik als neutrale toeschouwer minder wordt geconfronteerd met de emoties daaromtrent. Als ik een aantal zaken lees, begrijp ik wel de zorgen die in de sector aanwezig waren vanwege een aantal inhoudelijk mogelijk niet juist geformuleerde artikels, dat kan best zo wezen. Dan krijg je natuurlijk emoties.

Ik kan de minister-president alleen maar volgende suggesties meegeven. Ik vind het verstandig om te werken met een convenant, maar om daarbij te slagen, is coördinatie, communicatie en goodwill bij alle partners belangrijk om de zorgen weg te nemen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik had de indruk dat in bepaalde organisaties en discussies men de Eerste Wereldoorlog probeerde over te doen. Er is in Londen – u kunt de teksten lezen – naar aanleiding van een prachtig evenement, namelijk de zeventig zandzakjes die zijn overgebracht naar Londen, door mij verwezen naar de problematiek van UNESCO, met uitdrukkelijk de vermelding van minister Bourgeois, die daarmee bezig was. Er is dus geen sprake van een slip of the tongue of iets dergelijks.

Het is natuurlijk wel zo dat daarvan gebruik is gemaakt om dingen in een ander kader te plaatsen en daar heel wat discussie en rumoer rond te voeren, wat zeker niet mijn bedoeling was. Maar misschien zorgen andere elementen ervoor dat men dit dossier graag gebruikt om zich te profileren, wat iedereen gegund is, maar niet aangewezen in dezen.

Ik kom straks terug op het convenant. De landbouworganisatie Boerenbond verwijst naar wat men in Nederland heeft gedaan. Daar was de minister van Landbouw uitdrukkelijk bij betrokken. De Boerenbond wil zo'n insteek doen. Ik heb gehoord dat iedereen zo'n convenant wel ziet zitten.

Wat is eigenlijk het probleem? Momenteel lopen er in de Westhoek een drietal processen: een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) Ieperboog-Zuid, de aanduiding van een aantal ankerplaatsen en de erkenningsaanvraag tot erkenningen als UNESCO-werelderfgoed. Doordat die drie processen lopende zijn, bestaat er natuurlijk een grote ongerustheid over het een en ander. De onduidelijkheid over die processen veroorzaakt inderdaad enige ongerustheid bij de landbouwsector. Het GRUP maakt deel uit van het AGNAS-project (afbakening van de gebieden van natuurlijke en agrarische structuur) en is dus onderdeel van de verdere afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur zoals bepaald in het Structuurplan Vlaanderen. Dergelijke afbakingsprocessen moeten een uitgebreide procedure volgen en vergen een maatschappelijke afweging tussen de landbouw- en natuurfunctie.

Het uitgebreide proces met betrokkenheid van de diverse administraties, de actoren en de verschillende bestuursniveaus moet leiden tot een dergelijke afweging. Met de kapitaal-schaderegeling en de gebruikerscompensatie beschikken we over instrumenten om eigenaars en gebruikers te vergoeden voor de minwaarde van de eigendom en de verminderde gebruikswaarden indien men beslist tot een bestemmingswijziging. De ankerplaatsen passen in het onroerend-erfgoedbeleid. Dat weten jullie ook. Teeltbeperkingen zijn hier wat mij betreft uitgesloten. Het meest ingrijpend zijn de mogelijke beperkingen aan bestaande bedrijfszetels bij bouw en/of verbouwingen.

Om de bepalingen bij de aanduiding van een ankerplaats eenduidiger en transparant te maken, zowel voor de ambtenaar die moet adviseren bij een bouwvergunning als voor de bouwheer, is afgesproken een beoordelingskader op te maken. Dat kan volgens mij enige rust in de tent – of in het station in Poperinge – brengen.

Wat betreft de eventuele erkenning als UNESCO-erfgoed is er duidelijk gezegd dat het hier gaat om maximaal tien à vijftien relictten – monumenten, gedenkstenen en begraafplaatsen – die haast allemaal reeds extra bescherming genieten zonder dat de landbouw daar overigens last van heeft. Men heeft geprobeerd heel wat commotie te maken over de slagvelden. Maar aangezien die landbouwgrond zijn, gaat het dus niet daarover.

Het moet perfect mogelijk zijn om de bescherming van die relictten te laten samengaan met de verdere ontwikkeling van een actieve landbouw. Dat is trouwens de voorbije tientallen jaren gelukt. Mijns inziens kan het voor de regio zelfs een recreatief-educatieve meerwaarde betekenen.

De betrokken landbouworganisatie heeft voorgesteld naar aanleiding van de UNESCO-aanvraag een convenant af te sluiten. Dergelijk convenant moet een aantal afspraken bevatten met betrekking tot enerzijds de verdere bescherming van de relictten en anderzijds de verdere ontwikkeling van de landbouw. Het voorgestelde convenant heeft dus enkel betrekking op het UNESCO-dossier. Dit zeg ik voor alle duidelijkheid en om ervoor te zorgen dat er niet opnieuw een discussie ontstaat.

U vraagt hoe ik dit convenant concreet zal steunen. Het is de bedoeling dat, zodra er een akkoord is over de inhoud, zowel de landbouworganisaties als de betrokken gemeenten, provincies en zowel de Vlaamse minister bevoegd voor het onroerend erfgoed als de Vlaamse minister bevoegd voor de landbouw het convenant ondertekenen. Er wordt dan van elkeen van de ondertekenende instanties verwacht dat ze erop toezien dat de aangegane afspraken worden gehonoreerd. In andere steun is niet voorzien, en die is ook niet noodzakelijk.

Hoe gaat dat verder in zijn werk? De Boerenbond ziet, naar Nederland verwijzend, zo'n convenant wel zitten. Mijn reactie daarop is dat ik altijd voor het samengaan ben, voor het samen afspreken en het duidelijk op papier zetten. De betrokken landbouworganisatie heeft gezegd dat ze een insteek zal bezorgen over hoe zo'n convenant er moet uitzien. Wanneer die insteek er komt, zal die eerst worden besproken op Vlaams niveau, met de betrokken collega's, zeker de minister bevoegd voor het onroerend erfgoed, en nadien met de provincies en de gemeenten. Als er een akkoord is – waar ik op hoop –, kan dat ook worden ondertekend.

Tot hier, voorzitter, mijn duiding bij heel wat commotie die volstrekt onnodig was.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Minister-president, ik dank u voor uw krachtig en zeer duidelijk antwoord. Collega's, het is inderdaad zo dat we in het verleden al verschillende keren over deze problematiek een debat hebben gevoerd met de minister bevoegd voor het onroerend erfgoed. Die minister heeft nooit de ongerustheid van de landbouwsector kunnen wegnemen. U hebt dit vandaag wel gedaan. (*Gelach*)

U hebt dit wel gedaan. U kunt er de parlementaire vragen en antwoorden op nalezen. Als ik goed ben ingelicht, wilde minister Bourgeois veel verder gaan rond de erkenning van het UNESCO-werelderfgoed. Minister Bourgeois heeft altijd gezegd dat, om hier erkend te worden als UNESCO-werelderfgoed, er ook een link aan de andere zijde van de grens moet zijn, meer bepaald met Frankrijk. Hebt u enig zicht in de stand van zaken rond de aanvraagprocedure, wat het Frans gedeelte betreft? Onlangs ben ik hierover nog in discussie getreden met mensen die Vlaanderen vertegenwoordigen in Parijs. Zij zeggen dat Frankrijk er nog altijd niet uit is of het al dan niet effectief zal gebeuren. Hebt u daarover vandaag meer duidelijkheid?

Maar goed, minister, het belangrijkste is – en dat is een beetje de bezorgdheid van de sector – dat een boer nog altijd wil kunnen boeren. De afgelopen maanden zijn er in diverse media verschillende tegenstrijdige verhalen verteld dat er een aantal beperktheden op zouden zitten en dat meer procedures zouden moeten worden gevolgd. Minister, u hebt bij dezen die ongerustheid voor een groot stuk weggewerkt. Wij kijken dan ook reikhalzend uit naar de eventuele opmaak van dit convenant en de inhoud ervan.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, ik weet niet of het prachtige antwoord van de minister-president nog iets kan veranderen aan de lijstvorming van CD&V in West-Vlaanderen. Ik wil alleszins op één punt repliceren.

Minister-president, u geeft enigszins de indruk dat wij parlementsleden zouden hebben gezorgd voor de ongerustheid in de sector. Dat is natuurlijk helemaal niet het geval. U moet de mensen van de pers met de vinger wijzen. Wij zijn gewoon afgegaan op wat wij hier hebben gelezen. We waren helaas niet uitgenodigd in Londen. Waren we daar wél geweest, dan zou die verwarring niet zijn ontstaan. In feite doen wij dus alleen maar onze plicht, en zorgen we ervoor dat er geen ongerustheid is bij de landbouwsector.

Minister-president Kris Peeters: Zeker.

De heer Stefaan Sintobin: Wel is het zo dat de communicatie soms nogal verwarrend is, zeker voor mensen uit de sector. Wat dat betreft, heeft de heer Verfaillie misschien wel een punt. Als ik minister Bourgeois soms hoor en ik hoor u nu, dan kan men op zijn minst zeggen dat er geen sprake is van eenzelfde geluid. Ik zal niet zeggen dat minister Bourgeois verder wil gaan, maar ik vind in ieder geval dat u vandaag wel duidelijker bent geweest dan hij daarover was in de afgelopen vergadering van de commissie Toerisme. Een convenant kan natuurlijk een goede zaak zijn, maar ik wil toch vooral benadrukken dat vooral een goede communicatie belangrijk is, dat men unisono moet zijn. Eergisteren nog was er het hele verhaal over de promotie van Vlaanderen en de promotie van streekproducten. U weet dat ik daar in het verleden al een vraag over heb gesteld. U deelt iets mee, en minister Bourgeois deelt iets anders mee. Ik vind dat dit moet stoppen. Ik begrijp dat nu ook minister Bourgeois op maandag in campagnemodus is, maar voor ons is dat natuurlijk een beetje vervelend als we serieuze debatten willen voeren in deze commissie.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. In tegenstelling tot de heren Verfaillie en Sintobin heb ik inhoudelijk eigenlijk weinig nieuws gehoord in vergelijking met wat minister Bourgeois daarover heeft verteld. Als men natuurlijk teruggaat naar teksten uit 2009, toen de eerste ideeën rijpten ter zake, dan kan men veel onrust stoken. Mochten we het programma van de Katholieke Werkliedenpartij uit de jaren 30 bovenhalen, dan zouden daar ook wel dingen in staan waarover christendemocraten vandaag zouden zeggen dat ze dat nu toch niet meer zo menen.

Minister-president, ik onthoud vooral uw oproep om het onrust stoken als hobby nu toch even achterwege te laten. Ik hoop van ganser harte dat al mijn collega's, ook diegenen van uw partij die actief zijn in de Westhoek, die oproep ter harte zullen nemen. Misschien kunt u daar met de heer Verfaillie nog wat bijkomende partijafspraken over maken. Dan denk ik dat het allemaal wel in orde komt.

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. U verwijst naar ankerplaatsen, maar u weet toch dat een ankerplaats geen enkele rechtsgrond geeft voor particulieren. Er is enkel een zorgplicht.

U had het ook over drie processen: het ruimtelijk uitvoeringsplan, de ankerplaatsen en de UNESCO. Nochtans is een aanduiding van een ankerplaats een integraal onderdeel van een GRUP-proces binnen de AGNAS-procedure. *(Opmerkingen van de heer Stefaan Sintobin)*

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik ga ervan uit dat de herdenking van de Eerste Wereldoorlog sereen kan gebeuren en met respect voor de landbouw, ook in die prachtige regio, en dat die drie processen op een bepaald moment worden geïntegreerd. Dit heeft enige ongerustheid teweeggebracht bij de landbouwers. Dan gaat het niet alleen over de UNESCO, maar ook over de ankerplaatsen en het GRUP. Misschien is het element van de UNESCO er te veel aan geweest, en was dat de reden waarom men daar wat feller op heeft gereageerd, maar voor de rest wordt er zeer nauw overlegd met minister Bourgeois. Dat loopt prima en we zullen daar in alle rust aan voortwerken in de schoot van de Vlaamse Regering.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een verbod op varkenscastratie - 1031 (2013-2014)

Vraag om uitleg van de heer Hermes Sanctorum tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over biggencastratie - 1032 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Voorzitter, minister-president, geachte leden, we hebben het hier al een aantal keren gehad over dit onderwerp. Een aantal collega's hebben het al aangesneden. In dezen lijkt 'aangesneden' me wel het correcte woord. We hebben ook al eens een uitgebreide informatiesessie gehad over de alternatieven voor onverdoofd castreren die momenteel worden onderzocht. We kennen het probleem. Het gaat over het onverdoofd castreren van beren, om te vermijden dat het vlees bij het bakken een onaangename geur zou verspreiden.

Ondertussen bestaan daar best al wel wat alternatieven voor. Wellicht is een even belangrijke 'driver' dat steeds meer consumenten en warenhuizen aan de sector vragen om alternatieven aan te bieden. Dan gaat het niet enkel over de binnenlandse markt. Ik las onlangs in een artikel dat ook op de Duitse markt, toch een van de meer belangrijke exportmarkten, het consumentengedrag wat aan het keren zou zijn. In het verleden was een argument vaak dat die belangrijke Duitse markt niet voor alternatieven openstond. Dat zou blijkbaar veranderen.

Minister-president, u hebt ter zake best al wat werk verzet. Er is een stappenplan om tegen 2018 tot een totale ban op onverdoofd castreren te komen. Nu bleek dat minister Onkelinx op 4 oktober een ontwerp van koninklijk besluit klaar had om in een overgangperiode tot 1 januari 2018 te voorzien. Ik verwijs naar een actuele vraag van mijn zeer achtbare collega, de heer Verfaillie.

Minister-president, toen de heer Verfaillie u tijdens die plenaire vergadering een actuele vraag heeft gesteld, was u nog niet op de hoogte van de vraag van minister Onkelinx. Het volgde allemaal nogal kort op elkaar. Ik zou dan ook graag een stand van zaken krijgen. Ik heb begrepen dat de Vlaamse overheid nog niet heeft gereageerd op de vraag van minister Onkelinx een akkoord af te sluiten. U wacht blijkbaar op een advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV). Ik zou graag de stand van zaken kennen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, ik zal niet herhalen wat de heer Vanlerberghe al heeft aangehaald. Er is zeer veel overleg geweest. Het siert de minister-president dat hij veel overleg met de sector pleegt. Er zijn ook adviezen verstrekt. Als ik het goed heb begrepen, wacht de minister-president nog op een bijkomend advies van de SALV. Er bestaat echter al geruime tijd een advies van de Raad voor Dierenwelzijn, waar de landbouworganisaties tenslotte toch ook aan hebben meegewerkt.

De sector en heel de keten pleiten voor het bannen van de onverdoofde chirurgische castratie tegen 2018. Het draagvlak voor een verbod is er. Toch is er een zekere aarzeling om een wettelijk verbod in te stellen.

Minister-president, dit dossier kan communautair getint zijn. De bevoegdheid voor dierenwelzijn wordt naar de deelstaten overgeheveld. Plots neemt de federale overheid toch nog een beslissing. Het is mogelijk dat u zich niet zo goed voelt bij die aanpak. Dit neemt echter niet weg dat het verbod inhoudelijk perfect mogelijk is. U hebt tijdens het overleg eigenlijk voor hetzelfde gepleit. Er is een consensus uit de bus gekomen. De praktijken zullen tegen 2018 worden gebannen. Ik veronderstel dat u consequent zult zijn en dat u met betrekking tot het ontwerp van koninklijk besluit een positief advies zult verlenen. Blijkbaar is dat advies er nog niet.

Mijn vraag is welke timing u voor ogen hebt. Blijkbaar is die beslissing nog niet genomen. Zult u nog voor 25 mei 2014 een beslissing nemen of denkt u eraan dit naar de volgende legislatuur te tillen?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Voorzitter, ik zal niet herhalen wat de vorige sprekers al hebben aangehaald. Volgens mij is er een Europese verbintenis. Er is een verklaring afgelegd waarin de betrokkenen zich achter een verbod op de castratie van biggen tegen 2018 scharen. Ook in Vlaanderen is ketenoverleg gepleegd. De verschillende landbouworganisaties en de agrovoedingsindustrie hebben zich geëngageerd.

Minister-president, volgens mij is de voorbije jaren reeds een en ander geëvolueerd. Er zijn al stappen gezet. In oktober is het ontwerp van koninklijk besluit voorgesteld. De deelstaten moeten zich akkoord verklaren. Tijdens de bespreking van de beleidsbrief Landbouw hebt u laten verstaan dat u minister Onkelinx zou laten weten dat het overleg met de sector nog moest worden gevoerd en dat u dat overleg alle kansen wilde bieden. Volgens de interpretatie van sommigen zou dit betekenen dat u een negatief advies over het ontwerp van koninklijk besluit had gegeven. Volgens mij klopt dit niet.

Hebt u ondertussen overleg met minister Onkelinx of met haar kabinet gepleegd? Welke stappen hebt u al gezet? Ik heb vernomen dat dit dossier naar de SALV is doorverwezen. Hebt u daarbuiten nog overleg gevoerd met een aantal partners? Wat is uw timing? Het is natuurlijk het einde van de legislatuur. Die deadline komt ook in zicht. Zult u nog voor het einde van de legislatuur een advies overmaken, zodat het verbod nog kan worden ingevoerd?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, ik vind het eigenlijk bijzonder merkwaardig dat bepaalde mensen minister Onkelinx de hemel inprijzen als de grootste verdediger van het dierenwelzijn. De afgelopen jaren heeft zij met betrekking tot dit dossier helemaal geen initiatieven genomen. Dat geldt trouwens voor elk dossier inzake dierenwelzijn. Op World Animal Day vond zij het echter nodig de invoering van een nieuw koninklijk besluit betreffende de castratie van biggen aan te kondigen.

Hoewel het de bedoeling niet is de discussie te heropenen, wil ik toch even verwijzen naar de enquêtes die ik de afgelopen dagen heb gelezen. Een meerderheid van de Vlamingen is van mening dat de Vlaamse overheid niet met dierenwelzijn bezig is. De Vlaamse volksvertegenwoordigers die al een aantal jaren in deze commissie zitten, zullen echter erkennen

dat we hier wel met dierenwelzijn bezig zijn. Misschien moet iemand eens oplijsten hoeveel vragen om uitleg over de onverdoofde castratie van biggen hier ondertussen zijn gesteld.

Ik ben het er volledig mee eens dat in de publieke opinie en bij de politieke partijen een draagvlak bestaat. Ook de sector gaat akkoord. Het is echter niet zo eenvoudig. We kunnen niet zomaar stellen dat we ermee stoppen. De markt moet ook mee willen. Volgens de heer Vanlerberghe is de houding van de Duitse markt aan het keren. Ik ben daar niet zo zeker van. Ik weet dat ook niet van de Vlaamse markt.

Het punt is niet dat we niet akkoord zouden gaan of dat de sector niet akkoord zou gaan, het punt is dat het geld kost. Niemand spreekt er echter over wie dat zal betalen. Zal de sector betalen? Zal de consument bereid zijn om meer te betalen? Ik denk het niet. Als ik zie wat de consument nu maar bereid is te betalen voor kwaliteitsvolle producten, dan betwijfel ik sterk of men bereid is meer te betalen voor dat varkensvlees.

De afspraak is een verbod tegen 2018. Ik moet de verdediging van de minister-president niet op mij nemen, want ik ben geen vragende partij. De vraag stellen of men een beslissing zal nemen voor 25 mei, vind ik een beetje populistisch. Bepaalde partijen hadden misschien in het federale parlement minister Onkelinx in de loop der jaren meer moeten ondervragen zodat we nu al een stap verder hadden kunnen staan.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Voorzitter, minister-president, collega's, ik zou nog eens mijn betoog in de plenaire vergadering willen benadrukken.

Zoals de heer Sintobin zegt, is het draagvlak aan het groeien. Maar we mogen niet vergeten dat de varkenssector het tot op vandaag – en u weet het maar al te goed – allesbehalve gemakkelijk heeft. We worden nu geconfronteerd met het sluiten van de grenzen met Rusland door een of andere problematiek in Scandinavië. De concurrentiepositie is heel, heel belangrijk. We moeten dus zeker alert zijn. Men zegt dat het draagvlak om ongecastreerde varkens af te nemen, aan het groeien is, maar ik stel vast dat er nog heel wat instanties vragen om enkel gecastreerde varkens te kunnen afnemen.

Ik zou dus willen pleiten voor het voorzichtigheidsprincipe en om niet over één nacht ijs te gaan. Ik stel ook vast dat mevrouw Eerlingen blijkbaar de eerste supporter is van federaal minister Onkelinx, zoals dat de laatste dagen en weken wel meer gebeurt in federale dossiers.

De heer Jos De Meyer: Collega's, ik stel vast dat er nog wat commotie is. Ik zou een aanvulling willen doen op twee punten.

De doelstelling is duidelijk, de timing 2018 is eveneens duidelijk. Minister-president, als u de grootste slaagkans wenst bij maatregelen – niet alleen op het vlak van dierenwelzijn, maar ook op vele andere terreinen –, leert de ervaring ons toch dat de steun van de sector hebben, steeds een hogere slaagkans geeft. Dialoog, gesprekken en betrokken zijn bij de implementatie verhogen ook de slaagkansen.

Ik stel dit niet om bepaalde zaken af te zwakken, want welke minister die niet bevoegd is voor het dierenwelzijn of welke minister die uitdrukkelijk wel bevoegd is voor het dierenwelzijn heeft ooit meer gedaan voor dierenwelzijn dan deze minister van Landbouw? Ik herinner aan de huisvesting in de varkenshouderij, aan de huisvesting in de pluimveesector, aan de konijnenkweek, waar er recent nog maatregelen zijn genomen, aan het vele onderzoek. Ik zou het lijstje nog veel langer kunnen maken. Ik zeg dit maar om het dossier een klein beetje te objectiveren.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, aansluitend bij uw woorden, wil ik zeggen dat dierenwelzijn een heel belangrijk beleidselement is waar we nog enkele maanden niet voor bevoegd zijn, maar waar we – zoals u terecht zegt – toch heel wat stappen hebben gezet.

Recent hebben we onze Waalse collega's nog overtuigd van een positieve aanpak in de konijnenweek. We doen dat altijd met maximaal overleg. Mijnheer Sanctorum, vorige week hebt u nog de grote democratische principes geciteerd, in een ander dossier weliswaar, en nu vandaag vraagt u zich waarom er nog overleg nodig is of adviezen moeten worden gevraagd. *(Opmerkingen)*

Inderdaad, het ging over Oosterweel en actiegroepen en democratisch en niet democratisch. Ik heb begrepen dat u draait al naargelang. U gaat weer eens wat kort door de bocht, want er is geen advies gevraagd over dit koninklijk besluit. Het is juist wat de heer Sintobin zegt: minister Onkelinx heeft dat KB de pers ingegooid met de bedoeling zich wat populair te maken, zonder overleg en al of niet aangestoot door bepaalde organisaties. Op die manier zorgt men niet voor het dierenwelzijn en geraakt men niet veel verder, wat ik betreurt.

Wij hebben dus met enige vertraging het ontwerp-KB over de castratie van biggen ontvangen van federaal minister Onkelinx. Eerst werd het dus aan de media bezorgd en dan aan de regio's. Ik stel deze gang van zaken samen met jullie vast. *(Opmerkingen)*

Het dossier werd dit najaar besproken in de schoot van de permanente werkgroep van de interministeriële conferentie Landbouw. Er is dus enige vooruitgang geboekt. De vertegenwoordigers van de Federale Regering hebben het ontwerp van KB toegelicht. Tijdens die bespreking werd vastgesteld en bevestigd door de federale vertegenwoordigers dat er over het ontwerp van KB door de federale minister nog geen overleg werd georganiseerd met de stakeholders. Het is een manier van aanpak die misschien wat meer door het federale niveau wordt gebruikt, maar zeker niet door mij.

Na het overleg binnen de schoot van de permanente werkgroep van de interministeriële conferentie voor het landbouwbeleid, werd het dossier ook besproken tussen de gewesten onderling, om de aanpak inzake de verdere besluitvorming op elkaar af te stemmen. Het lijkt me zeer wijs om daar ook met Wallonië over van gedachten te wisselen, mijnheer Sanctorum. Vanuit de vaststelling dat de bevoegde federale minister geen overleg heeft georganiseerd met de stakeholders, werd tussen de beide gewesten afgesproken dat ze elk van hun kant voor het eigen gewest de betrokken stakeholders zouden consulteren. Na ontvangst van het verslag van de vergadering van de permanente werkgroep van de interministeriële conferentie voor het landbouwbeleid, heb ik daarom, wat Vlaanderen betreft, beslist om het dossier voor te leggen aan de SALV. Dat is begin dit jaar gebeurd. Ik wacht op het advies van de strategische adviesraad alvorens dat dossier naar de regering te brengen. Zodra dat advies binnen is, zal ik dat ook doen.

Maar nogmaals, ik denk dat dit een goede gang van zaken is. Ook het overleg met de Waalse collega is heel belangrijk om tot een eensluidend standpunt te komen ter zake. Ook dat vind ik belangrijk. Wij hebben met heel veel zorg en heel veel energie dit probleem al een hele tijd besproken. Wij hebben niet gewacht op minister Onkelinx of op de media, wij hebben daar met de sector al heel wat tijd in gestoken en de sector heeft zich geëngageerd om tegen 2018 te stoppen met het onverdoofd castreren van biggen. Zoals u weet, heb ik in 2013 daarover een werkgroep opgericht met landbouworganisaties, de dierenrechtenbeweging, slachthuizen, vleesverwerking en onderzoek om de laatste knelpunten in dit dossier op te lossen.

De belangrijkste knelpunten waarover deze werkgroep zich de afgelopen maanden gebogen heeft, wil ik u ook meegeven: beschikbaarheid van objectieve detectiemethodes om karkassen met berengeur in het slachthuis te ontdekken die voldoende betrouwbaar en kostenefficiënt moeten zijn, voldoende afzetmogelijkheden voor afwijkende karkassen met berengeur en acceptatie op de exportmarkten van niet-gecastreerde biggen. Dat zijn allemaal zaken die verder moeten worden opgelost.

Om deze knelpunten aan te pakken, lopen er momenteel een aantal onderzoeks- en demonstratieprojecten die gefinancierd worden door de Vlaamse overheid. Het IWT-onderzoeksproject rond de ontwikkeling van bedrijfsspecifieke strategieën voor de reductie

van berengeur focust op de identificatie van hoog- en laagrisicobedrijven, risicofactoren voor berengeur en de identificatie van hoog- en laagrisicofokberen. Er is het IWT-onderzoeksproject selectie tegen berengeur als alternatief voor castratie van biggen, waarin een genetische merker die geassocieerd is met berengeur, wordt geselecteerd en gevalideerd. Er is een demonstratieproject voor de optimalisatie van het houden van intacte beren en immunocastraten. Er is een Flanders' FOOD-project BOARVAL waarin de geurdrempelwaarden worden bepaald voor vleeswaren.

Wij hebben niet alleen die initiatieven, we hebben ook vanuit de Vlaamse overheid het engagement, dat de sector op Europees niveau is aangegaan, mee helpen realiseren. Toch mochten we ook niet blind blijven voor belangrijke problemen die blijven bestaan, namelijk het feit dat niet alle landen varkens die behandeld zijn met Improvac willen aanvaarden en het feit dat de detectie van berengeur nog niet helemaal op punt staat en de vleesmarkt zowel in Vlaanderen als in de rest van Europa zeer terughoudend is om het vlees van beren te aanvaarden in het commerciële circuit.

Voorzitter, ik rond af. Het dossier wordt al een aantal jaren door mij van zeer nabij gevolgd, en er worden ook initiatieven genomen. We zijn erin geslaagd om de sector het engagement te laten nemen om dat tegen 2018 uit de wereld te helpen. Er zijn nog een aantal knelpunten, waar we verder overleg over plegen. We hebben advies gevraagd aan de Strategisch Adviesraad voor Landbouw en Visserij.

Ik doe niet mee aan spelletjes om me te profileren. Ik doe ook niet mee aan spelletjes om, zonder de sector daar van nabij bij te betrekken, dat in één keer op te leggen. Dat is waarschijnlijk het beleid dat Groen voorstaat, maar ik doe dat niet. Ik doe niet mee aan spelletjes om dierenwelzijn op een onterechte manier te duiden wat Vlaanderen betreft. Dit is voor niets nodig. U moet altijd kijken naar de resultaten. Ik denk dat wij in Vlaanderen op een aantal vlakken belangrijke resultaten kunnen neerzetten. Daar moet het over gaan en niet over zaken in de rand, die er niet toe doen.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Minister-president, ik dank u voor het antwoord. Ik had, dacht ik, een gewone opvolgingsvraag gesteld. Ik heb ook helemaal geen uitspraken gedaan als zou iets verkeerd zijn aangepakt. Ik voel me trouwens ook niet aangesproken als u het hebt over bepaalde zaken. Ik stel toch wel vast dat we ondertussen allemaal dermate nerveus aan het worden zijn dat zelfs een opvolgingsvraag stellen aanleiding geeft tot het krijgen van verwijten rond populisme van collega's aan deze kant van de tafel. Het is een vaststelling als een andere.

Ik begrijp uit uw antwoord, en ik ben het daar ook wel mee eens, dat de aanpak van minister Onkelinx, die ik hier helemaal niet verdedigd heb, meer weg heeft van een ererondje voor de tribune lopen dan van de werkelijke intentie om effectief iets te doen. Ik heb ook helemaal geen probleem met de wijze waarop het dossier wordt aangepakt door u en uw administratie. Ik denk dat dat allemaal wel oké is. Het is inderdaad belangrijk dat er overleg is met de actoren en dat de landbouwers in kwestie zelf mee zijn in het verhaal. Ik hoor ook dat het engagement van uwentwege, om tegen 2018 het onverdoofd castreren te bannen, een ambitie die ook door de sector uitgesproken is, onverkort overeind blijft. Ik hoor ook dat er in tussentijd blijvend zal worden gewerkt aan oplossingen voor de diverse problemen die er nog zijn, zowel voor de consument als voor bepaalde exportmarkten, regelgeving enzovoort. Dat is allemaal goed.

Ik wil er ook een oproep aan koppelen om effectief die inspanningen op een goede manier voort te zetten, al was het maar om te vermijden dat de voorsprong die we hebben inzake het zoeken naar een oplossing niet onderhevig wordt aan de wet van de remmende voorsprong. We moeten vermijden te zeggen dat het allemaal niet zo'n vaart zal lopen. Ik heb de voorzitter van de commissie een opsomming horen maken: legkippen, konijnen, enzovoort.

Dat zijn allemaal dossiers waarbij op een bepaald moment conflicten zijn ontstaan tussen landbouwers die zich wel hadden ingeschreven in de nieuwe regelgeving en landbouwers die enigszins de kop in het zand staken.

We hadden het ooit al eens over de vraag of struisvogels inheemse beesten geworden zijn, maar ik weet niet meer of het in dit verband was. Ook bij de konijnen bleek dat de ene zich had aangepast en de andere helemaal niet. Zij begonnen elkaar te beconcurreren onder de marktprijs. We leven in een economische context. Dat is ontegensprekelijk zo. Ik denk dat de inspanningen om de volledige sector mee te krijgen, standvastig moeten worden aangehouden.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister-president, op mijn beurt wil ik u hartelijk danken voor uw antwoord.

Minister-president, wat de beweegreden van minister Onkelinx is, maakt mij eerlijk gezegd niet uit. Of het nu vanuit een zeer oprechte bezorgdheid is ten aanzien van dierenwelzijn of een strategische zet, dat maakt eigenlijk niet zoveel uit. Blijkbaar hecht u daar heel veel belang aan. *(Opmerkingen van minister-president Kris Peeters)*

Voor mij maakt dat niet uit. Voor mij gaat het puur over de inhoud. Ik stel inderdaad een inhoudelijke vraag: wat is uw standpunt ten aanzien van dat KB? Dat is het enige wat ik hier heb gevraagd. U reageert dan heel gepikeerd. Ik denk niet dat dat nodig is. *(Opmerkingen van minister-president Kris Peeters en de heer Jurgen Vanlerberghe)*

U hebt geen nervositeit opgemerkt bij de minister-president? Ik heb dat toch wel enigszins gedetecteerd, maar dat zal dan een verkeerde indruk zijn. De beweegredenen zijn niet de essentie van dit debat. De essentie gaat over wat u zult beslissen en wat uw advies zal zijn vanuit Vlaanderen. Dat is het enige dat mij interesseert.

U haalt hier plots de grote democratische principes boven. *(Opmerkingen van minister-president Kris Peeters)*

U citeert mij of parafraseert mij. Het is heel sympathiek dat u dat doet. Maar, minister-president, democratie is ook beslissen. *(Opmerkingen)*

U pakt graag uit met daadkracht, ook als het u goed uitkomt, zoals verleden week, tijdens het Oosterweeldebat. Maar hier wilt u geen beslissing nemen.

Op een gegeven moment moet u een politiek besluit treffen. Er is inderdaad overleg nodig. Er is heel veel overleg geweest. Maar uiteindelijk zult u een besluit moeten nemen. Uiteindelijk zult u een advies moeten verlenen. Blijkbaar sleept het al maandenlang aan. Ik zie geen reden waarom dit gebeurt.

Ik zal ook even persoonlijk worden, want u doet dat ook graag. Ik twijfel er niet aan dat u oprecht bezorgd bent om het dierenwelzijn. Ik twijfel daar eigenlijk niet aan. U bent een honden- en paardenliefhebber. Dat betwijfel ik niet. Maar in dezen twijfel ik wel aan uw oprechte bezorgdheid. In dezen twijfel ik daar eerlijk gezegd wel aan. Als u zo gepikeerd reageert op een inhoudelijke vraag over dierenwelzijn, dan is er iets onderliggend aanwezig, net zoals de collega's die hier zo scherp uithalen, zoals de heren Sintobin en Verfaillie. *(Opmerkingen van de heren Stefaan Sintobin en Jan Verfaillie)*

Dat is jullie goed recht. Jullie kijken zuiver naar economische motieven. Dat is het enige dat jullie interesseert. Dat is jullie goed recht. Maar jullie vertrekken niet vanuit een bezorgdheid rond dierenwelzijn.

Dan worden de grote voorbeelden aangehaald die typisch zijn in dit debat: de bezorgdheid van de consument.

De voorzitter: Mijnheer Sanctorum, kunt u afronden?

De heer Hermes Sanctorum: Eerst en vooral: de prijs. De prijs is hier niet het issue. *(Opmerkingen)*

Neen, want als het chirurgisch castreren wordt vermeden, kan de vleesproductie zelfs worden opgedreven. Dat is niet het grote punt in dit debat. Het grote punt is de angst voor de consument.

En, collega's, als je kijkt wat de bezorgdheid is van de consument ten aanzien van al dan niet castreren of die berengeur, merk je dat er in Duitsland ook een draagvlak bestaat. Collega's, vandaag is er al vlees aanwezig van intacte beren en van beren die immunocastratie hebben ondergaan. Dat vlees ligt in Duitsland al in de winkelrekken, zonder onderscheid. De consument merkt dat niet. Het is dus een fout argument om dat constant aan te halen.

De voorzitter: Mijnheer Sanctorum, wilt u alstublieft afronden?

De heer Hermes Sanctorum: U moet gewoon daadkrachtig kunnen zijn, minister-president. Ik kijk uit naar een snelle beslissing in dit dossier.

De voorzitter: Mijnheer Sanctorum, ik ben heel tolerant in het toestaan van vragen. U weet dat. Ik vraag u om, indien u in de toekomst naar deze commissie komt, u aan de spelregels te houden zoals de andere collega's van deze commissie. Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Maar heb ik nu eigenlijk langer gesproken dan mijn collega's of is het wegens de inhoud?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister-president, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Ik denk inderdaad dat de manier waarop minister Onkelinx dit dossier heeft aangepakt en dit KB heeft gelanceerd, vrij ongelukkig is gezien de gevoeligheid van deze problematiek. Het spreekt vanzelf dat er ook overleg moet zijn met de sector.

Ik meen te hebben begrepen dat er in het verleden ook al overleg is geweest, aangezien zij een engagementsverklaring hebben ondertekend. Ik heb er ook geen probleem mee dat dit opnieuw gebeurt, naar aanleiding van het opleggen van een verplichting. Er is natuurlijk een verschil tussen een vrijwillig engagement en het opleggen van een verplichting.

Qua timing vind ik het toch wel jammer dat u tot dit jaar hebt gewacht om die vraag naar de SALV door te sturen, want het wordt nu wel heel krap om dat nog te laten gebeuren. Dan zijn we weer een paar maanden verder. Hoe sneller iedereen weet waar hij aan toe is, hoe beter. Zo kunnen landbouwers zich ook voorbereiden. Uit de studies blijkt ook dat het voor landbouwers niet meer zou kosten. Er zijn hier een aantal voorstellingen van alternatieven geweest. De varkenshouders die hebben meegewerkt aan proefprojecten, waren eigenlijk vrij positief ten aanzien van immunocastratie of intacte beren. Enigszins afhankelijk van het bedrijf verschilde de voorkeur, maar alleszins waren ze toch niet zo negatief ingesteld.

Aangezien dit ook een Europees engagement is, lijkt het me ook belangrijk dat Vlaanderen de boot niet mist. We moeten ervoor zorgen dat we voorlopers blijven als alle andere landen zich gaan aanpassen. Ik veronderstel dat Duitsland zich dan ook zal moeten aanpassen, aangezien het daar ook deel van uitmaakt. We moeten mee zijn.

U stelt zelf dat er een aantal onderzoeken en studies lopen met betrekking tot het herkennen van berengeur, met betrekking tot alternatieve managementvormen om met immunocastraten en intacte beren om te gaan, aangezien dat toch een andere aanpak vereist. Nog een knelpunt is volgens u de acceptatie in het buitenland. Die moet worden gegarandeerd, stelt u, en dat baart u toch nog enigszins zorgen. Hoever staat het daarmee? Ik heb u ook al meermaals gevraagd welke stappen u al hebt gezet om dat ook Europees te bespreken, om daar ook eens de aanvaardbaarheid van intacte beren of immunocastraten voor de markt te bekijken.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, ik was eigenlijk alleen van plan om de minister-president te bedanken voor zijn prachtige antwoord, maar op de vraag van de heer Sanctorum zou ik toch nog even willen reageren. Mijnheer Sanctorum, u bent geen regelmatig bezoeker van deze commissie, maar het valt op dat dergelijke themata hier nu plotseling aan bod moeten komen, in de aanloop naar de verkiezingen, omdat er nu toevallig enorm veel aandacht is voor dierenwelzijn in de media en omdat u wordt opgejaagd door bepaalde organisaties. *(Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum)*

Geen enkel probleem, maar ik wil alleen maar het volgende weerleggen. Iedere partij is begaan met dierenwelzijn. Iedere actor uit de sector is begaan met dierenwelzijn. Niemand heeft er baat bij om het dierenwelzijn te schaden. Alleen wil ik nog één keer duidelijk maken dat voor onze fractie de landbouwsector in eerste instantie nog altijd een economische sector is. *(Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum)*

Ook daar is dierenwelzijn belangrijk. Daarom is het belangrijk dat het dierenwelzijn in de volgende legislatuur bij het beleidsdomein Landbouw wordt gevoegd.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Voorzitter, ik zal proberen om de verhitte gemoederen in deze commissie over dit item wat te bedaren. *(Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum)*

Minister-president, onze partij heeft over deze problematiek altijd een positief debat gevoerd en willen voeren, maar we willen rekening houden met alle merites dienaangaande. We zullen dat in de toekomst ook blijven doen.

De voorzitter: Minister-president, ik wil me aansluiten bij één vraagje van mevrouw Eerlingen. Dat hoeft nu niet, maar ik zou graag hebben dat u ons de studies eens bezorgt die er op dat vlak allemaal binnen zijn bij het ILVO, en de informatie over de kostprijs. We zullen dat via het verslag aan alle leden van de commissie bezorgen.

Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik hoop dat u samen met mij vaststelt dat ik niet geïrriteerd ben. Ik wil er alleen maar op wijzen dat er enige consistentie moet zijn als het gaat over bepaalde houdingen van bepaalde mensen. In één dossier zijn ze zwaar democratisch, in een ander dossier pleiten ze ervoor te beslissen zonder een advies van de adviesorganen die specifiek daarvoor in het leven zijn geroepen. Ik hoop dat men gevoelig is daarvoor, dat men één coherente lijn volgt en niet a zegt in het ene dossier en b in het andere dossier. Ik zeg dat echter in alle rust, en dat is de verantwoordelijkheid van diegenen die niet consequent bepaalde lijnen volgen.

Ik wil toch nog eens even onderstrepen dat we heel veel energie hebben besteed aan dit dossier. Wij zijn het die onderzoeken hebben gedaan en daar ook geld voor hebben uitgetrokken. Ik zal u dat bezorgen, voorzitter. *(Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum)*

Federaal is dat niet gebeurd. Minister Onkelinx zegt dat ze te weinig controleurs heeft om een en ander na te kijken. We zullen ook even nakijken welke vragen hierover allemaal aan minister Onkelinx zijn gesteld, en wie die vragen heeft gesteld. *(Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum)*

Het lijkt me in dat kader ook belangrijk te onderstrepen dat in deze commissie heel wat vragen zijn gesteld over dierenwelzijn, door leden van de meerderheid en leden van de oppositie, en dat daar telkens ook op een positieve manier op is gereageerd, ook door mezelf. Ik meen dat we dat onverkort zo moeten blijven doen.

De sector heeft zich ertoe verbonden om tegen 2018 te stoppen met het onverdoofd castreren van biggen. Misschien is dat dan weer typisch voor Groen: de sector neemt die verbintenis op zich, en is bereid om daar ook verder aan te werken en bepaalde dingen ook verder op te helderen, maar dan is er het oude Groen, dat stelt dat we dat koninklijk besluit maar moeten

honoreren, zonder overleg met de sector, zonder te wachten op adviezen van de adviesorganen. Ik neem daar akte van. Ik hoop dat diegenen die bezorgd zijn over het dierenwelzijn, ter zake een wat andere benadering hebben.

Mevrouw Eerlingen, we hebben hier op het Europees bestuursniveau ook voor gepleit. Iedereen rond deze tafel wil deze problematiek zo snel mogelijk uit de wereld helpen. We hebben stappen gezet. Tegen 2018 zullen we erin slagen de onverdoofde castratie van biggen te verbieden of volledig te bannen.

U hebt me daarnet ook gevraagd waarom dit alles zo laat gebeurt. We hebben dit ontwerp van koninklijk besluit eerst op de agenda van de permanente werkgroep van de Interministeriële Conferentie voor het Landbouwbeleid geplaatst. Na die bespreking hebben we de SALV vrij snel om een advies gevraagd. Ik heb dit zeer snel opgevolgd. Ik heb ook met de Waalse Regering gesproken. De mensen die zich om het dierenwelzijn bekommeren, zijn allicht bezorgd dat dit in Wallonië ook zal worden aangepakt. De Waalse Regering is hiertoe bereid. Dat overleg heeft plaatsgevonden. Zodra we het advies hebben ontvangen, zal ik dit punt nog in de loop van deze legislatuur op de agenda van de Vlaamse ministerraad plaatsen.

Ik herhaal dat ik heb begrepen dat de meerderheid en de oppositie, met uitzondering van Groen, overleg in verband met dit onderwerp belangrijk vinden en dit overleg alle kansen willen bieden. Het lijkt me niet wijs onverkort en zonder overleg een beslissing te nemen. Ik zal dat dan ook niet doen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister-president, ik zal het kort houden. Ik ben blij dat u uiteindelijk hebt verklaard zodra u het advies hebt ontvangen nog in de loop van deze legislatuur een beslissing te willen nemen. Ik kijk uit naar die beslissing.

U hebt ongeveer tienmaal verklaard dat mijn fractie geen voorstander van overleg is. Waar haalt u dat vandaan? Dat is politieke retoriek die nergens op is gebaseerd. *(Opmerkingen van minister-president Kris Peeters)*

Er is zeer veel overleg geweest. De hele keten heeft zich ertoe geëngageerd om die praktijken tegen 2018 te bannen. Er is alleen nog nood aan een duidelijk politiek kader. Dat is noodzakelijk voor de sector. Het is een goede zaak dat iedereen voor 2018 een engagement is aangegaan. De politiek moet tegen 2018 echter ook duidelijk laten verstaan dat het niet meer kan. Er zullen immers ongetwijfeld redenen opduiken om een boel bedrijven die praktijken toch te laten voortzetten. Er is dan ook behoefte aan een duidelijk politiek standpunt. Dat is het enige waarvoor we pleiten. Al de rest behoort tot uw politieke retoriek.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Sanctorum, ik wijs erop dat minister Onkelinx zelf heeft toegegeven dat ze geen overleg met de stakeholders heeft gepleegd. Ik wil gewoon aantonen hoe onnauwkeurig uw standpunt is. Indien dat KB niet zorgvuldig zou worden voorbereid en indien er geen overleg zou worden gepleegd en geen advies van de strategische adviesraad zou komen, bestaat er een kans dat het KB zou worden vernietigd. *(Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum)*

We moeten de procedures volgen. We moeten overleg plegen en de strategische overlegorganen moeten hierover een advies verstrekken. Dat zijn elementen waar Groen en uzelf onvoldoende oog voor hebben. Dat is een beleid waarmee ik het volstrekt niet eens ben. Het is uw volste recht de zaken op die manier aan te pakken. Dat is Groen op zijn best.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■